

Nicel Veri Analizi

Yaşar Tonta
H.Ü. BBY

tonta@hacettepe.edu.tr

yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/courses/spring2009/bby208/

- Verilerin nicelleştirilmesi
- Tek değişkenli analiz
- Alt grup karşılaştırmaları
- İki değişkenli analiz
- Çok değişkenli analiz

İki temel yaklaşım

- Araştırmanın amacından bir kodlama şeması çıkarma
- Verilerden kodlar yaratma

Amaçları:

- Kodlama sürecinde kullanılan ana rehber
- Analiz sırasında veri dosyasındaki kodları yorumlama ve değişkenleri belirlemede rehber

- Veri giriş uzmanlarının SPSS ya da Excel tablolarına verileri girmesi
- Formların optik taranması
- Veri toplama sürecinin bir parçası

- Tek değişkenli – en basiti, tek bir değişkene dayanarak bir vakayı tanımlama
- İki değişkenli – alt grup karşılaştırmaları, eş zamanlı olarak iki değişkene dayanarak bir vakayı tanımlama
- Çok değişkenli – iki ya da daha fazla değişkenin eş zamanlı olarak analizi

- Bir vakayı kendisini oluşturan özelliklerin dağılımına göre tanımlama

Örnek:

- Cinsiyet – kadın sayısı, erkek sayısı.

Amaçlar:

- Kullanıcıya verilerle ilgili en ayrıntılı derecede bilgi ver
- Verileri yönetilebilir bir formda sun

- Vakaların, deneklerin ya da yanıt verenlerin alt gruplarını tanımla.

Örnekler

- Yanıt kategorilerini “birleştirme”
- “Bilmiyorum” seçeneğini işaretleyenleri yorumlama

- Bir vakayı eş zamanlı olarak iki değişkene dayanarak tanımlama
- Örnek:
  - Cinsiyet
  - Kadın-erkek eşitliğine karşı tavırlar

- Bağımsız değişkenin özelliklerine göre verileri grupta
- Her alt grubu bağımlı değişkenin özelliklerine dayanarak tanımla
- Tabloyu bağımlı değişkenin belli bir özelliğine dayanarak bağımsız değişken alt gruplarıyla karşılaştırarak oku

- İki den fazla değişkenin eş zamanlı olarak analizi
- İki değişken arasındaki ilişkiyi daha iyi anlamak için kullanılabilir

Temel Kavramlar

- **Nicel analiz**

Olguları tanımlamak ve açıklamak için gözlem sonuçlarının sayısal gösterimi ve manipülasyonu

- **Kodlama kitabı**

Değişkenlerin yerlerini ve bu değişkenlerin özelliklerine atanan kodların listesini tanımlayan belge

- **Tek değişkenli analiz**

Bir vakayı tek değişkene dayanarak açıklama – kendisini oluşturan özelliklerin dağılımı

- **Sıklık dağılımı**

Örnekleimde bir değişkene ait çeşitli özelliklerin kaç kez gözleendiğini tanımlama

- **Ortalama**
Merkezi eğilim ölçüsü
- **Aritmetik ortalama**
Değerlerin toplamının toplam gözlem sayısına bölümü

- **Mod**
En sık gözlenen özellik
- **Ortanca**
Gözlenen özelliklerin sıralı dağılımındaki orta değer

- **Dağılım**

Merkezi bir değer etrafında değerlerin dağılımı

- **Standart sapma**

Bir veri kümesindeki değişkenlik miktarının katsayısı

- **Sürekli değişken**
Küçük dilimler halinde sürekli artar
- **Süreksiz değişken**
Ara adımlar olmadan bir kategoriden diğerine atlar

- **İki değişkenli analiz**

İki değişkenin eş zamanlı analizi.

Değişkenler ve ampirik ilişkiler üzerine odaklanır

- **Durum tabloları**

Bağımlı değişkenin değerleri bağımsız değişkenin durumuna göre değişir

- **Çoklu analiz**

İkiden fazla değişkenin eş zamanlı olarak analizi